

Broj: 01-77/23
Podgorica, 09.03.2023.godine
JJ/JJ

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br. 42/11 i 32/14) postupajući po sopstvenoj inicijativi nakon navoda iz dnevnog lista „Dan“ od 01.02.2023.godine – “Devetogodišnjak povrijeđen u incidentu u dvorištu osnovne škole „Jugoslavija“ Bar - „Vučjak ujeo dječaka na školskom poligonu“, dao je sledeće

MIŠLJENJE

I UVOD

1. U tekstu se između ostalog navodi: da je devetogodišnjeg dječaka IV razreda na sportskom poligonu ujeo pas; da je dječak zadobio povrede u predjelu ekstremiteta; da su ugrizne rane na lijevoj ruci duboke i da je dijete medicinski zbrinuto; da su u šoku i dijete i njegovi roditelji; da se ne zna čiji je pas, niti da li je bijesan; da je otac djeteta naveo da se pas i dalje šteta oko škole; da dijete ne želi da ide u školu i da samo ne smije da izađe na odmor niti iz dvorišta; da je pas duže vremena bio u kvartu i da su ga u nekoliko navrata vraćali sa kapije škole; da je pas trčeći za djecom uletio u hol škole;

II POSTUPANJE ZAŠTITNIKA

2. Povodom iznijetih navoda, Zaštitnik je pokrenuo ispitni postupak i zatražio izjašnjenje od JU Osnovne škole „Jugoslavija“ iz Bara, o radnjama i mjerama koje su preduzimali.
3. Zaštitniku je od strane JU Osnovna škola „Jugoslavija“ Bar, dostavljeno izjašnjenje u kojem se između ostalog navodi: da se na poligonu škole dogodio nemili događaj; da u skladu sa planom organizacije rada škole, i u koliko dopuste vremenske prilike, učenici III i IV razreda, veliki odmor provode na školskom poligonu, gdje u toku trajanja odmora na samom poligonu dežuraju dva nastavnika. Poligon je predviđen za različite sportske aktivnosti i ograđen je visokom ogradom, koja je u nekim djelovima oštećena; da je u toku velikog odmora tačnije u 14 časova i 35 minuta, pas, rase vučjak, ušao na poligon. Trčao je kroz masu djece koja su se igrala u različitim grupama. Po svjedočenju dežurnih nastavnika, nije djelovao opasno i učenici nijesu bili uplašeni; da je dežurni nastavnik krenuo da istjera psa. Pas je potrčao ka vratima poligona, u tom trenutku, dječak, koji je igrao fudbal sa drugarima i nije vidio psa, trčeći unazad, pao je preko njega. Pas je ugrizao dječaka za ruku. Kasnije se sve dešavalo jako brzo. Nastavnici su pritrčali učeniku, otjerali psa. Pas je trčao za drugom djecom, ali nije nikoga povrijedio. Dok su djeca trčeći u panici, ulazila u školu, pas je sa njima utrčao, jurio kroz hodnike i na kraju se sakrio ispod pulta za dežurne učenike. Dežurni nastavnik ga je uz pomoć hljeba, izveo van zgrade i školskog dvorišta. Ubrzo su pozvali koleginicu X X, inače aktivnog člana Društva za zaštitu životinja koja je psa našla u ulici u kojoj se nalazi škola i odvela na potrebne preglede kod veterinara. Istog dana pas je prebačen u Ulcinj u smještaj za napuštene pse. Navodi pojedinih portala da se radio o bijesnom psu su netačni. Nastavnica X X posjeduje medicinski nalaz o tome.

-da je dječaku pružena prva pomoć u školi; da je odjeljenjski starješina, X X pozvala dječakovu majku koja je u razgovoru učiteljici saopštila da ne želi da nastavnici odvedu dječaka u hitnu službu, već da sačekaju da ona dođe, kako su i uradili. Kada su majka i dječak pošli, ubrzo za njima, u službu hitne pomoći, pošao je i odjeljenjski starješina sa još jednim kolegom.

-da je isti pas na osnovu iskaza domara i dežurnih nastavnika, ulazio u školsko dvorište više puta ranije da je trčkarao oko djece u želji da se igra; da je prema saopštenju roditelja, X bio stabilno, ruka ga je boljela, bio je malo uplašen; da je u razgovoru sa direktoricom škole, otac saopštio da dječak može da se vrati školskim obavezama, da se ne plaši, što je potvrdio i psiholog Doma zdravlja u Baru sa kojim je dječak razgovarao.

-da se dječak dana 06.02.2023.godine vratio redovnim školskim obavezama; da je psihološkinja, X X, razgovarala sa učenicima IV/5 odjeljenja o događaju i na osnovu razgovora sa X i ostalim učenicima, zaključila je da X razumije okolnosti u kojima je došlo do napada od strane psa i da se ne plaši da boravi u školskom dvorištu.

-da što se tiče okolnosti u kojima se dogodio ovaj incident, navode da je JU OŠ "Jugoslavija" smještena u naselnom gradskom jezgru, okružena velikim brojem stambenih zgrada i ostalih objekata, poput pekara, restorana i sl. Psi lualice svakodnevno u velikom broju prolaze ulicom, ulaze u školsko dvorište trčeći za djecom, provlače se kroz ogradu koja je napravljena od razuđenih metalnih šipki.

-da izražavaju žaljenje i kao prosvjetni radnici i zaposleni škole, čija je dužnost i obaveza da obezbijede djeci bezbjedno školsko okruženje, što su učenici pretrpjeli strah i doživjeli stres zbog događaja; da je njihovo žaljenje posebno veliko zbog povreda koje je zadobio X od strane psa tokom školskog odmora, kada je veselu igru i smijeh zamijenio vrisak zbog bola od ujeda. Takođe, ovim putem žele da upute apel svim relevantnim institucijama, da se pomogne u rješavanju problema smještaja pasa lualica, kako bi svi zajedno zaštitili djecu od mogućih, sličnih situacija.

III UTVRĐENE ČINJENICE

4. Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja i dostavljene dokumentacije u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je devetogodišnjeg dječaka X ujeo pas rase vučjak na školskom poligonu JU Osnovne škole „Jugoslavija“ Bar;
- da učenici III i IV razreda, veliki odmor provode na školskom poligonu, gdje u toku trajanja odmora na samom poligonu dežuraju dva nastavnika;
- da je u toku velikog odmora pas ušao na poligon, trčao kroz masu djece koja su se igrala u različitim grupama;
- da dječak X koji je igrao fudbal sa drugarima nije vidio psa, i trčeći unazad, pao je preko njega, gdje ga je pas ugrizao za ruku;
- da su nastavnici pritrčali učeniku, pružili prvu pomoć i otjerali psa van zgrade i školskog dvorišta;
- da je pas nađen u ulici u kojoj se nalazi škola, odveden na potrebne preglede kod veterinara i prebačen u Ulcinj u smještaj za napuštene pse;
- da je majka dječaka povelu u službu hitne pomoći a da su za njima pošli odjeljenjski starješina i nastavnici;
- da je na osnovu iskaza domara i dežurnih nastavnika, pas više puta i ranije ulazio u školsko dvorište i da je trčkarao oko djece u želji da se igra;
- da se dječak dana 06.02.2023.godine vratio redovnim školskim obavezama;
- da je psihološkinja razgovarala sa učenicima IV/5 odjeljenja o događaju i na osnovu razgovora sa Xom i ostalim učenicima, zaključila da X razumije okolnosti u kojima je došlo do napada od strane psa i da se ne plaši da boravi u školskom dvorištu.

- da je JU OŠ "Jugoslavija" smještena u naseljnog gradskom jezgru, okružena velikim brojem stambenih zgrada i ostalih objekata, poput pekara, restorana i sl i da psi lutilice svakodnevno u velikom broju prolaze ulicom, ulaze u školsko dvorište trčeći za djecom, provlače se kroz ogradu i da samim tim djeca ne borave u bezbjednom okruženju;

IV RELEVANTNI PROPISI

5. Ustav Crne Gore ("Sl. list cg", br. 1/2007 i 38/2013) propisuje:

Crna Gora jemči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi.
Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih. (Član 6)
Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda. (Član 19)
Roditelji su obavezni da brinu o djeci, da ih vaspitavaju i školuju. (Član 72)
Majka i dijete uživaju posebnu zaštitu. (Član 73)
Dijete uživa prava i slobode primjereno njegovom uzrastu i zrelosti.
Djetetu se jemči posebna zaštita od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog iskorišćavanja ili zloupotrebe. (Član 74)
6. Konvencijom o pravima djeteta UN-a utvrđuje se:

U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja.
Države-potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere. (Član 3. stav 1 i 2)
Strane ugovornice će poštovati pravo djeteta odvojenog od jednog ili oba roditelja da redovno održava lične odnose i neposredne kontakte sa oba roditelja, osim ako je to u suprotnosti sa najboljim interesima djeteta. (čl. 9/3)
7. Porodični zakon Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 1/2007 i "Sl. list CG", br. 53/2016 i 76/2020) propisuje:

Prava djeteta su nedjeljiva, uzajamno povezana i cjelovito se ostvaruju.
Država je dužna da poštuje i unapređuje prava djeteta i preduzima potrebne mjere za zaštitu djeteta od zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i diskriminacije.
Svako je dužan da se rukovodi najboljim interesom djeteta u svim aktivnostima koje se direktno ili indirektno tiču djeteta.
Najbolji interes djeteta ima prioritet i utvrđuje se polazeći od:
 - prava djeteta;
 - mišljenja i želje djeteta;
 - uzrasta, razvojnih sposobnosti i drugih ličnih svojstava djeteta;
 - potrebe zaštite života i zdravlja djeteta;
 - potrebe osiguranja bezbjednosti djeteta;
 - potrebe fizičkog, emocionalnog, obrazovnog, socijalnog i drugog razvoja djeteta;
 - prethodnog iskustva i okolnosti u kojima dijete živi;
 - drugih okolnosti i stanja koja mogu da utiču na dobrobit djeteta. (Član 5b)Dijete ima pravo na život i razvoj u zdravoj i bezbjednoj životnoj i socijalnoj sredini.
Dostojanstvo djeteta je neprikosnovo i svi su dužni da ga poštuju i štite.
Svi su dužni da postupaju prema djetetu uz poštovanje njegove ličnosti i individualnosti. (Član 61a)
8. Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 055/16 od 17.08.2016, 074/16 od 01.12.2016, 002/18 od 10.01.2018, 066/19 od 06.12.2019, 140/22 od 16.12.2022) propisano je:

Ovim zakonom određuju se komunalne djelatnosti, uređuju uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i druga pitanja od značaja za komunalne djelatnosti. (Član 1)

Komunalne djelatnosti, u smislu ovog zakona, su pružanje komunalnih usluga koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji jedinice lokalne samouprave i održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje tih djelatnosti. (Član 2)

(1) Komunalne djelatnosti iz člana 2 ovog zakona, su:

5) uređenje i održavanje javnih površina;

14) zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom. (Član 3)

Zbrinjavanje napuštenih ili izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u smislu ovog zakona je:

- sakupljanje i prevoženje izgubljenih i napuštenih životinja do objekta u koji se smještaju na dalju brigu i moguće udomljavanje, i

- upravljanje i održavanje objekta izgrađenog za boravak napuštenih ili izgubljenih kućnih ljubimaca. (Član 11)

9. Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018) utvrđeno je da:

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

24) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;

10. Zakon o zaštiti dobrobiti životinja ("Službeni list Crne Gore", br. 014/08 od 29.02.2008, 040/11 od 08.08.2011, 047/15 od 18.08.2015) propisuje:

Pravo držanja životinja ima svako lice koje ispunjava uslove za zaštitu života i dobrobiti životinja, u skladu sa ovim zakonom.

Svako lice je obavezno da se stara o životinjama, a naročito o životinjama čiji opstanak zavisi neposredno od njega.

Držalac životinje dužan je da postupa prema životinji sa pažnjom dobrog domaćina i da životinji obezbijedi životne uslove koji odgovaraju njenoj vrsti, rasi, polu, starosti kao i fizičkim, biološkim i proizvodnim specifičnostima, osobinama u ponašanju, odnosno zdravstvenom stanju životinje.

Držalac životinje odgovoran je za život i dobrobit životinje, kao i za štetu koju ona može nanijeti drugim licima ili životinjama.

Držalac životinje dužan je da spriječi životinju da ugrozi život, bezbjednost ili imovinu drugog lica, odnosno život i bezbjednost druge životinje. (Član 4)

Držalac kućnog ljubimca dužan je da kućnom ljubimcu obezbijedi udoban smještaj, brigu i njegu u skladu sa vrstom, rasom, polom, starosti, fizičkim i biološkim specifičnostima i potrebama u ponašanju i zdravstvenim stanjem životinje.

Držalac kućnih ljubimaca dužan je da obezbijedi kontrolu razmnožavanja i da brine o mladunčadima kućnih ljubimaca, a u slučaju nekontrolisanog razmnožavanja kada ne želi ili nije u mogućnosti da brine o mladunčadima, dužan je da snosi troškove njihovog zbrinjavanja. (Član 22)

Držalac izgubljenog kućnog ljubimca dužan je nestanak prijaviti skloništu za napuštene životinje. Lice koje nađe napuštenu ili izgubljenu životinju (kućnog ljubimca) dužno je obavijestiti sklonište za napuštene životinje. Troškove smještaja u skloništu plaća držalac životinja ako je poznat ili se naknadno utvrdi. (Član 25)

Sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce) dužno je da:

1) prima prijave o napuštenim i izgubljenim životinjama;

2) organizuje samostalno ili u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, sakupljanje i prevoženje izgubljenih i napuštenih životinja do skloništa;

- 3) preuzme napuštenu i izgublenu životinju i obezbijedi joj smještaj;
- 4) obezbijedi veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja;
- 5) traži držaoce napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca ili udomljava kućne ljubimce;
- 6) vodi evidencije o pronađenim životinjama i njihovom zbrinjavanju ili usmrćivanju.

Ukoliko držalac kućnog ljubimca nije podnio zahtjev za njegovo vraćanje u roku od 15 dana od dana prijema u sklonište, kućni ljubimac se može udomiti. Lice koje udomi pronađenu životinju dužno je potpisati izjavu o udomljavanju. Ako se kućni ljubimac u roku od 30 dana od dana smještanja u sklonište ne udomi ili ne zbrine na drugi način može se usmrčiti. Način vođenja evidencije iz stava 1 tačka 6 ovog člana propisuje Ministarstvo. Podaci iz evidencije su javni. Uslove i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), način zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja propisuje nadležni organ lokalne samouprave. (Član 27)

Ako nije osnovano sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce) u skladu sa članom 26 stav 2 ovog zakona, njegovo osnivanje i rad finansira jedna ili više jedinica lokalne samouprave u skladu sa njihovim potrebama.

Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja organizuju i finansiraju jedinice lokalne samouprave. (Član 28)
Opasna životinja može se držati samo ako ne ugrožava život ljudi i drugih životinja i njihovu tjelesnu cjelovitost.

Na objektima, odnosno mjestima u kojima se drži opasna životinja mora se istaći upozorenje, odnosno vidljiv znak koji ukazuje na opasnost. Zabranjeno je reprodukovati opasne životinje. Opasni psi se mogu izvoditi na javna mjesta samo vezani i pod neposrednim i neprestanim nadzorom držaoaca. Zabranjeno je licima mlađim od 16 godina da izvode opasne pse na javna mjesta. Uslove i način držanja opasnih pasa i drugih opasnih životinja propisuje Ministarstvo. (Član 29)

11. Pravilnik o načinu držanja opasnih pasa ("Službeni list Crne Gore", br. 031/17 od 12.05.2017) propisuje:

Opasni psi drže se pod uslovima i na način utvrđen ovim pravilnikom. (Član 1)

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na pse koji su obučeni i koji se koriste u obavljaju poslova organa državne uprave ili organa uprave. (Član 2)

Opasni psi su psi koji:

- bez povoda napadnu i nanesu čovjeku tjelesnu povredu;
- bez povoda napadnu i nanesu tjelesnu povredu drugim životinjama;
- su namenjeni za čuvanje imovine ili lica. (Član 3)

Opasnim psima smatraju se psi sljedećih rasa: Pitbul terijer, Američki stafordski terijer, Bulterijer, Srednjeazijski ovčar, Tosa inu, Kavkaski ovčar, Fila brazilijero, Šarplaninac, Američki buldog, Kangal, Južno ruski ovčar, Tornjak ili mješanci tih rasa ili psi koji su dresirani za borbe. (Član 4)

Opasnog psa može da drži samo punoljetno lice, pod uslovom da je:

- pas sterilisan;
- obezbijedio zdravstvenu zaštitu psa;
- pas prošao obuku.

Opasni psi mogu se ustupiti na čuvanje i privremeni smještaj samo licu starijem od 21 godine. Opasan pas može da se drži u prostoru, odnosno objektu, odgovarajuće veličine i čvrstine koji je ograđen i iz kojeg ne može da pobjegne, a na ulazu u prostor, odnosno objekat u kojem se drži, treba da se vidljivo istakne upozorenje: "opasan pas". Opasni psi se mogu izvoditi iz prostora iz stava 1 ovog člana, samo na povodcu koji odgovara veličini i snazi psa sa zaštitnom korpom. (Član 5)

12. Zakon o zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG” br. 42/11, 32/14, 21/17) propisuje:

Zaštitnik/ca je ovlašćen/a da postupa po pritužbama koje se odnose na rad sudova u slučaju odugovlačenja postupka, zloupotrebe procesnih ovlašćenja ili neizvršavanja sudskih odluka. (Član 17)

Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje.

Na zahtjev organa, Zaštitnik/ca može dati mišljenje o zaštiti i unaprjeđenju ljudskih prava i sloboda. (Član 20)

Zaštitnik/ca nije ovlašćen/a da mijenja, ukida ili poništava akte organa.

Zaštitnik/ca ne može da zastupa stranke u postupku, niti da u njihovo ime ulaže pravna sredstva, osim u slučaju iz člana 27 stav 2 ovog zakona. (član 22)

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Kad Zaštitnik/ca utvrdi da je došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se povreda otklonila, kao i rok za njeno otklanjanje. (Član 41)

Starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji rad se preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

Ukoliko starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom ne postupi po preporuci u određenom roku, Zaštitnik/ca može upoznati neposredno viši organ, podnijeti poseban izvještaj ili obavijestiti javnost. (Član 42)

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja. (Član 43)

V ZAKLJUČNA OCJENA

13. Na osnovu utvrđenih činjenica i dostavljene dokumentacije u ispitnom postupku, Zaštitnik zapaža da je devetogodišnjeg dječaka X koji pohađa nastavu u JU OŠ „Jugoslavija“ Bar u dvorištu škole na školskom poligonu, ujeo pas rase vučajk, čime je ugrožen njegov najbolji interes, njegova bezbjednost i pravo na bezbjedno okruženje.

Naime iz dostavljene dokumentacije od strane JU Osnovne škole „Jugoslavija“ Bar proizilazi da je u toku velikog odmora pas ušao na poligon, trčao kroz masu djece koja su se igrala u različitim grupama; da dječak X koji je igrao fudbal sa drugarima nije vidio psa, i trčeći unazad, pao je preko njega, gdje ga je pas ugrizao za ruku; da su nastavnici pritrčali učeniku, pružili prvu pomoć i otjerali psa van zgrade i školskog dvorišta; da je pas nađen u ulici u kojoj se nalazi škola, odveden na potrebne preglede kod veterinara i prebačen u Ulcinj u smještaj za napuštene pse; da su odjeljenjski starješina i nastavnici sačekali majku i dječaka i sa njima zajedno pošli u službu hitne pomoći; da je na osnovu iskaza domara i dežurnih nastavnika, pas više puta i ranije ulazio u školsko dvorište i da je trčkarao oko djece u želji da se igra; da se dječak dana 06.02.2023.godine vratio redovnim školskim obavezama; da je psihološkinja razgovarala sa učenicima IV/5 odjeljenja o događaju i na osnovu razgovora sa X i ostalim učenicima, zaključila da X razumije okolnosti u kojima je došlo do napada od strane psa i da se ne plaši da boravi u školskom dvorištu;

Zapaža se da je JU OŠ "Jugoslavija" smještena u naseljnog gradskom jezgru, okružena velikim brojem stambenih zgrada i ostalih objekata, poput pekara, restorana i sl i da psi lutilice svakodnevno u velikom broju prolaze ulicom, ulaze u školsko dvorište trčeći za djecom, provlače se kroz ogradu i da samim tim djeca ne borave u bezbjednom okruženju.

Takođe iz dostavljenih izjašnjenja proizilazi da se slična situacija ponavljala više puta i da su psi i ranije ulazili u školsko dvorište, trčkali oko djece u želji da se igraju sa njima. Nažalost, psi lutilice su i dalje prisutni na ulicama grada. Zaštitnik ukazuje i na činjenicu da je problem pasa lutilica evidentan i u drugim opštinama i da dovodi do situacije ugroženosti bezbjednosti svih građana i da se u opasnom okruženju nađu brojni učesnici a ne samo djeca. Bezbjednost djece bila je narušena, jer su se nalazili u situaciji nesigurnosti i neizvjesnosti.

Činjenica je da Opština Bar, kao i ostale lokalne samouprave u potpunosti ne mogu riješiti problem pasa lualica, bez uspostavljanja Centralnog registra gazdinstava i Elektronske baze podataka o životinjama, kojim bi se pratilo i kontrolisalo sprovođenje mjera i kontrola za zaštitu zdravlja, identifikaciju i registraciju životinja, a koji bi bio uspostavljen u sklopu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja – Uprava za bezbjednost hrane, veterine i fitosanitarne poslove - Sektor za veterinu – Odsjeka za identifikaciju i registraciju životinja i veterinarski informacioni sistem, što bi omogućilo nadležnim inspekcijским organima kvalitetnu kontrolu na terenu, odnosno identifikaciju kućnih ljubimaca, a samim tim i preuzimanje odgovornosti vlasnika istih, za eventualnu nastalu štetu.

Zaštitnik podsjeća da su nadležne državne institucije dužne da preduzmu sve potrebne mjere i radnje iz svojih nadležnosti kojima bi obezbijedili sigurnost kako djeci tako i ostalim građanima od napada pasa lualica, što proizilazi iz zakonskih odredbi koje propisuju način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđivanje uslova za njihovo zbrinjavanje i sprovođenje mjera kontrole njihovog razmnožavanja. Zaštitnik podsjeća da Konvencija o pravima djeteta UN-a propisuje da su sve institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovoj zaštiti i da treba da se pridržavaju uspostavljenih standarda, naročito u pogledu sigurnosti i zdravlja djece.

Polazeći od navedenog, u cilju zaštite fizičkog integriteta i bezbjednosti djece, Zaštitnik daje,

PREPORUKU

JU OŠ „Jugoslavija“ Bar:

- da preduzme radnje i mjere u cilju adekvatnog obezbjeđenja školskog dvorišta;

Opštini Bar:

- da preduzme mjere i radnje na uklanjanju i hvatanju pasa lualica kako bi se doprinjelo sigurnosti, povećanju bezbjednosti kretanja djece i gradjanja preko javnih površina;
- da preduzmu potrebne mjere i radnje na uklanjanju - hvatanju i zbrinjavanju pasa lualica na javnim površinama i obezbijedi uslove za njihovo zbrinjavanje;

Opština Bar i JU OŠ „Jugoslavija“ Bar, dužni su da u roku od 30 dana od dana prijema ovog mišljenja, Zaštitniku dostave izvještaj o radnjama i mjerama preduzetim na izvršenju preporuka.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Snežana Mijušković

D-na:

- JU OŠ „Jugoslavija“ Bar, ulica Rista Lekića br.14, Bar
- Opština Bar, ulica Bulevar Revolucije br.1, Bar
- a/a

